

Masarykova univerzita

Fakulta

Filozofická fakulta

Obor řízení

Historie - obecné dějiny

Uchazeč

doc. Mgr. Radmila Švaříčková Slabáková, Ph.D.

Pracoviště uchazeče

Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta

Složení komise

Předseda

prof. PhDr. Jiří Hanuš, Ph.D.

Rektorát, Masarykova univerzita

Členové

Prof. Dr. Alain Soubigou

Univerzita Paříž 1 Panthéon-Sorbonne

prof. PhDr. Milena Lenderová, CSc.

Univerzita Pardubice

prof. PhDr. Jiří Štaif, CSc.

Univerzita Karlova v Praze

doc. Mgr. Denisa Nečasová, Ph.D.

Filozofická fakulta, Masarykova univerzita

Hodnocení vědecké / umělecké kvalifikace uchazeče

Historička Radmila Švaříčková Slabáková patří k významným reprezentantkám české historické vědy. Její předností je interdisciplinarita. Do svých výzkumů začleňuje poznatky jiných oborů – sociologie, psychologie, historické antropologie. Důkazem je skutečnost, že byla požádána, aby se spolupodílela na knize psychologů Příběh československé psychologie: rozhovory s osobnostmi oboru II., Praha: Portál 2022.

Uchazečka vedla čtyři interdisciplinární týmy v rámci projektů GAČR, TAČR a grantu IMPAKT poskytovaného Ministerstvem vnitra. Za nejvýznamnější výsledek této interdisciplinární spolupráce je možno považovat knihu, napsanou společně s psychologkou doc. Irenou Sobotkovou, v níž se podařilo skloubit psychologii a historii tak, že vznikl ucelený a koherentní text. (Švaříčková Slabáková, Radmila – Sobotková, Irena. Rodina a její paměť v nás ve světle třígeneračních vyprávění, Praha: Triton 2018, 320 s. ISBN 978-80-7553-638-9.) Tato kniha je zaměřená na rodinnou paměť, nové téma jak pro historii, tak pro psychologii, a jejím cílem bylo prozkoumat blíže tento fenomén – obsah rodinné paměti, funkce, významy, způsoby přenosu. Autorky hledaly odpověď na otázku, jak rodiny a generace zacházejí se svými vzpomínkami a jak je začleňují do současného sociálně-politického diskurzu. Jedno z klíčových výzkumných zjištění je, že rodinná paměť je úzce propojena s mnoha aspekty rodinného fungování a s rodinnou a osobní resiliencí.

S tématem rodinné paměti se uchazečka dařilo uspět i v mezinárodním měřítku. S kolegyněmi Annou Green z University of Wellington a Barbarou Ronchetti ze Sapienza University Roma se podařilo ustavit pracovní skupinu Family Memory and Intergenerational Exchange při Memory Studies Association. Tato pracovní skupina publikovala knihu Švaříčková Slabáková, Radmila (ed.). Family Memory: Practices, Transmissions and Uses in a Global Perspective, London: Routledge 2021. ISBN 9780367701741. Celkově se jedná o první monografii na toto téma, v níž se sešli historikové ze tří kontinentů a různých disciplín, aby reflektovali téma rodinné paměti a rodinného vzpomínání. V recenzích bylo konstatováno, že kniha otevírá v mnohých směrech nové cesty.

Uchazečku vedle fenoménu paměti zajímají i jiná témata, v poslední době např. dějiny emocí a dějiny smyslů. V časopise ČČH publikovala objevené články, které seznamují českou historickou obec se zahraničními výzkumy v této oblasti: Švaříčková Slabáková, Radmila. „Dějiny emocí: nové paradigma ve studiu historie“, Český časopis historický 114/2 (2016): 291–315. ISSN 0862-6111; Švaříčková Slabáková, Radmila. „Historie a smysly: Dějiny smyslů jako směr historického bádání“, Český časopis historický 120/3–4 (2022): 835–858. ISSN 0862-6111.

Již „klasickou“ knihou uchazečky je publikace Rodinné strategie šlechty. Mensdorffové-Pouilly v 19. století, Praha: Argo 2007, 460 s. ISBN 978-80-7203-859-6. Tato kniha vznikla přepracováním dizertační práce, jež byla původně napsána ve francouzštině. Jde o její nejcitovanější práci, přičemž je citována jak francouzská dizertace, tak české vydání. Jednalo se o téma šlechty v novější době, především v 19. století. Monografie byla inspirována francouzskou metodologií (škola Annales) a k tradičnímu faktografickému výzkumu přidala kulturní a sociální historii.

Závěr: Vědecká / umělecká kvalifikace uchazeče **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci řízení na jmenování profesorem v oboru Historie - obecné dějiny.

Hodnocení pedagogické způsobilosti uchazeče

Radmila Švaříčková Slabáková absolvovala v roce 2001 v kyrgyzském Bishkeku třítydenní letní školu kritického myšlení (Soros Foundation) a od té doby se snaží vést výuku tímto směrem. Absolvovala také mnoho dalších školení (např. Kritické myšlení pro VŠ vyučující), publikovala na téma kritického myšlení několik popularizačních článků (Kritické listy). Na jaře 2019 vedla kurz kritického myšlení pro Ústav historických věd Univerzity Pardubice (únor-květen 2019). Odbornost v této oblasti byla oceněna pozváním na konferenci MŠMT Dny vzdělávací činnosti vysokých škol, kdy uchazečka měla možnost pronést příspěvek Jsou studující VŠ připraveni na kritické myšlení? (NT Praha, 2.-3. 9. 2020). Působení v této oblasti je svázáno hlavně s veřejným zájmem – byla (spolu)organizátorkou a moderátorkou konference pro odbornou i laickou veřejnost Jihlava mluví o vzdělávání a Montessori pedagogie (2013-2019).

Dále publikovala online učební pomůcku Prameny k dějinám 19. století (2004), která je dostupná na <http://dejiny19stol.upol.cz/> a která je k dispozici odborné i laické veřejnosti. Databáze obsahuje primární a sekundární prameny ke světovým dějinám 19. století podle různých tematických pramenů.

V roce 2021 se podílela na studijní pomůcce v UPOL Moodle aplikaci pro studující kurzu 19. století. Studijní pomůcka obsahuje namluvené přednášky, online testy jako formu zpětné vazby a odkazy na doplňující materiál ke studiu s komentářem.

Důležitá byla její činnost v pedagogice v oblasti internacionalizace. V roce 2004 iniciovala a na UPOL uvedla MA program Euroculture (nyní Erasmus Mundus program). Jedná se o MA vzdělávací program, na němž spolupracuje osm evropských univerzit. Program je vyučován v anglickém jazyce a funguje na katedře historie UPOL dosud.

Uchazečka vede řadu kurzů v různých typech studia a je pozitivně hodnocena studujícími.

Závěr: Pedagogická způsobilost uchazeče **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci řízení na jmenování profesorem v oboru Historie - obecné dějiny.

Hodnocení uchazeče jako význačné a uznávané vědecké / umělecké osobnosti v daném oboru

Jak ukazují předchozí odstavce (hodnocení vědecké a pedagogické činnosti uchazečky), Radmila Švaříčková Slabáková patří k významným a uznávaným odbornicím v oblasti historických věd. Má výrazný mezinárodní impakt, zejména ve frankofonní oblasti, a současně usiluje o mezioborovou spolupráci (především s psychologii). Nejenže vyučuje řadu kurzů, ale prosadila se i v teorii (kritické myšlení). Hledá nové cesty svého oboru, jak dokládají její zatím poslední studie (dějiny smyslů). Uchazečka je respektovanou historičkou v domácím prostředí i v zahraničí, což dokazuje její účast v zahraničních projektech.

Závěr: Uchazeč **je** význačnou a uznávanou vědeckou osobností v daném oboru. Významně se **zasluhuje** o profilování a rozvoj tohoto oboru. **Představuje** jednu z vůdčích osobností vědecké školy nebo výzkumného týmu v oboru.

Výsledek tajného hlasování komise

Hlasování se uskutečnilo: elektronicky

Počet členů komise		5
Počet odevzdaných hlasů		5
z toho	kladných	5
	záporných	0

Návrh komise

Na základě výsledku tajného hlasování následujícího po zhodnocení vědecké / umělecké kvalifikace, pedagogické způsobilosti a profilu uchazeče jako význačné a uznávané vědecké osobnosti předkládá komise Vědecké radě Filozofické fakulty Masarykovy univerzity návrh **jmenovat uchazeče profesorem** v oboru Historie - obecné dějiny.

V Brně dne 16.10.2023

prof. PhDr. Jiří Hanuš, Ph.D.

.....